

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 47

Presidència
del Sr. Sergio Rodríguez Farré

Sessió celebrada dia 27 de novembre de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 10161/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a l'impuls del relleu generacional al sector agrari. [612](#)
- 2) **RGE núm. 6009/25**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a Pla d'impuls del vehicle elèctric 2025-2030 a les Illes Balears. [616](#)
-

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. RAMON I SALAS:

President, Maria Ramon substitueix Ferran Rosa.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Joana Gomila substitueix Llorenç Córdoba.

EL SR. PRESIDENT:

L'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 10161/24 i 6009/25.

1) Proposició no de llei RGE núm. 10161/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a l'impuls del relleu generacional al sector agrari.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 10161/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a l'impuls del relleu generacional al sector agrari. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President, bon dia, una altra vegada. Bé, fa més d'un any, vam presentar aquesta iniciativa i si bé és cert que a dia d'avui hem passat d'una taxa d'incorporació anual de 30 joves, fa uns anys, a dia d'avui ens trobam amb 120 joves anuals, però s'ha de continuar treballant perquè l'envelliment de la població agrària és un fet generalitzat a totes les comunitats autònomes, i tenim un repte: s'ha d'aconseguir que el camp sigui una opció laboral atractiva per a les noves generacions, i açò implica augmentar el suport i la formació del sector, entre altres qüestions, per açò presentam aquesta iniciativa.

Vam veure a les mobilitzacions del camp, en aquell moment, reivindicar mesures determinants de suport al camp per combatre els elevats costs de producció, la burocràcia, per exigir una PAC adequada a les nostres illes, o un tracte igualitari amb tercers països productors i, molt important, quant a la manca de relleu generacional que, al final, és el producte de totes aquestes problemàtiques.

La Política Agrària Comuna contempla ajudes per als joves agricultors, però també insta els països membres a destinar almanco un 3% dels seus pressuposts. D'altra banda, existeixen altres programes, com la línia d'aval de la Societat Anònima Estatal de Caució Agrària, que el 2022 va destinar el 45% del seu import a l'aval dels joves agricultors per a la compra de terres, o el programa Cultiva, del Ministeri d'Agricultura, que ofereix estades formatives en explotacions model per a agricultors menors de 40 anys.

Però no abasta, les organitzacions reclamen ajudar el relleu generacional i ampliar aquestes ajudes a agricultors joves. A inicis del mes de juliol del 2024, es publicaven als mitjans de comunicació dades preocupants, respecte de la dificultat que té el sector agrari a les Illes Balears a l'hora de garantir el relleu generacional. S'exposava que la taxa d'agricultors en edat de jubilació a les Illes Balears és la major respecte de la resta d'Espanya, segons un estudi efectuat d'ASAJA Balears, i és que els agricultors de més de 65 anys, en el cas del nostre arxipèlag, és major que la mitjana nacional. Així, a aquest ritme, 2 de cada 3 agricultors estaria jubilat el 2030, la qual cosa implicaria lògicament l'abandó dels terrenys de cultiu.

Davant aquesta situació, el Govern de les Illes Balears veiem que desenvolupa i ha desenvolupat una considerable feina des de la conselleria, per tal de millorar aquestes condicions. El conseller Simonet va assistir l'any passat, a Pamplona, a la Conferència Sectorial d'Agricultura i Desenvolupament Rural, presidida pel Ministeri d'Agricultura, basada en el relleu generacional en el sector primari, així com en la modificació del Pla estratègic de la PAC i la sostenibilitat de les assegurances agràries.

També dins el marc d'aquesta trobada, el Govern va formar part del fòrum d'alt nivell sobre relleu generacional, al qual varen assistir també 4 joves agricultors de les Illes Balears, representants tant d'ASAJA com de les cooperatives agroalimentàries. De fet, amb aquesta participació, es va poder donar testimoni de la participació dels joves a l'experiència Cultiva, de l'estratègia de relleu generacional de la PAC per a Espanya.

ASAJA, també ha presentat un estudi de la PAC a l'any 2022, al qual es reflecteix l'envelliment del camp de les Illes Balears, que té un 9% més de població jubilada que la resta d'Espanya. A la fi, es manifesta, així mateix, la importància de la rendibilitat de les explotacions i la necessitat de simplificar la burocràcia en les zones rurals, per tal de poder escometre les inversions, que són necessàries per a un futur sector i el relleu generacional.

I, si bé és cert que el Govern Balear du a terme una sèrie de mesures, de les quals a la segona intervenció en podrem parlar, en aquesta iniciativa, el que demanam és poder continuar fent feina conjuntament, Govern i Govern d'Espanya, precisament per prendre totes aquestes mesures necessàries per facilitar la incorporació dels joves a les explotacions agràries.

També, a un segon punt, demanam al Govern d'Espanya i al Govern Balear, conjuntament, fer feina i poder efectuar aquestes modificacions normatives necessàries per simplificar la transmissió de les explotacions agràries amb l'objectiu de facilitar aquesta incorporació dels joves al camp.

I també, a un tercer punt, fer feina conjuntament per tal de facilitar l'accés dels joves al finançament, a la millora de les opcions formatives i també a un assessorament integral dels joves. Per tant, nosaltres creiem que, políticament, açò és un repte que tenim clar, segurament, tots els grups polítics, que del que es tracta és de fer atractiu el camp perquè els joves ho considerin com una opció possible. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. 18065 i 18066/25 i, per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Moltíssimes gràcies, president i bon dia a tothom. Moltes gràcies també al Grup Parlamentari Socialista i a la Sra. Cabrera per la seva exposició. Fa uns pocs anys, dos joves de la Serra, Nico i Josep, treballadors del sector turístic, varen decidir fer un canvi valent, ho varen deixar tot, una feina estable, una trajectòria encarrilada, per començar de zero una explotació agrària a la Serra de Tramuntana. Avui són Sa Cabreta, una finca amb més de 100 cabres mallorquines productores de formatge, cítrics i hortalissa, un projecte arrelat al territori, sostenible i amb futur.

Aquest cas podria semblar excepcional, però és exactament el que necessitam que passi més sovint a les nostres illes, joves que, amb suport, amb formació i amb facilitats administratives, puguin veure en el camp una oportunitat real de vida digna i de projecte empresarial. Joves que, no només produeixen aliments, sinó que mantenen viu el territori i la Serra, en aquest cas, els paisatges i les tradicions que ens defineixen com a poble.

Iniciatives com la de Nico i Josep demostren que el relleu generacional és possible, que hi ha talent i ganes, és a dir que hi ha futur, però també ens mostren que, quan hi ha obstacles, burocràcia excessiva, dificultats per accedir a la terra, finançament insuficient, manca de serveis del món rural o absència d'ajudes específiques, molts joves que voldrien fer el mateix no poden fer el pas.

Per una altra banda, dins aquest relleu generacional hi ha un element que no pot quedar invisibilitzat, i són les dones joves. Sabem, i ho demostren els fets, que allà on hi ha dones en el sector agrari les explotacions creixen més i millor. Ho demostraren la setmana passada les protagonistes de la jornada Som Pageses, celebrada a Eivissa, on agricultores com Marina o Francisca explicaren com les dones no només s'hi incorporen, sinó que innoven, diversifiquen, professionalitzen i modernitzen el sector.

Aquestes joves dones pageses són referents, representen una nova mirada i una oportunitat enorme que no podem desapropiar. Per açò, quan parlem de relleu generacional, hem de pensar també a impulsar mesures específiques d'incorporació i d'empoderament també en els òrgans de decisió del sector agrari. Aquesta necessitat, de fet, és una de les conclusions centrals d'aquella conferència sectorial de Pamplona, que hem comentat que hi va assistir el Sr. Simonet, i on va arribar a ser una de les conclusions que calen mesures específiques per millorar la incorporació dels joves i de les dones i la seva presència en òrgans de representació i governança del sector agrari.

Per açò, és important que aquest parlament parli avui d'açò i agraiï la iniciativa que, com ja hem comentat, i com a grup parlamentari compartim bona part del plantejament d'aquesta

PNL del Grup Popular, hi votarem a favor perquè el repté és de tots i necessita consensos amplis i compromisos reals.

Així i tot, hem presentat una primera esmena, la 18065, d'un punt nou, que respon a una preocupació compartida per totes les organitzacions agràries i que ha estat assenyalada de manera molt clara a les al·legacions presentades durant la tramitació de l'avantprojecte de la llei agrària. En concret, per exemple, APAEMA advertia que, tot i que la llei identifica problemes com la manca de relleu generacional, la dificultat per accedir a la terra o la necessitat de professionalitzar les explotacions, a l'avantprojecte no s'estableixen mecanismes concrets per abordar-los en els pròxims anys. Per açò, demanam incorporar aquests mecanismes dins el desenvolupament reglamentari de la llei agrària.

I l'esmena 18066 també és un nou punt per donar resposta a això que hem comentat i que està àmpliament reconegut pel sector, que, malgrat el paper cada vegada més rellevant de les dones pageses o agricultores i de les persones joves en les explotacions agràries, la seva presència en els òrgans de decisió és encara clarament insuficient. Si volem assegurar un relleu generacional, és imprescindible que tant els joves com les dones participin activament en la presa de decisions i en la definició de les polítiques agràries.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. En torn de fixació de posicions té la paraula, pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, la Sra. Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies. Sra. Cabrera, primer de tot vull dir que donarem suport a aquesta proposició no de llei, també si s'accepten les esmenes que ha presentat la Sra. Riudavets, que el que fan és millorar la proposta, i més tenint en compte l'objectiu que aquesta proposició no de llei du que hi hagi més Nicos i més Joseps que vulguin accedir a la terra, hi hagi un relleu generacional a les nostres illes.

I les administracions hi tenim un paper cabdal i fonamental, però fariem uns incisos en aquesta qüestió perquè creiem important recalcar que el relleu generacional dels pagesos no només vol dir que aquests han de ser fills dels pagesos que hi ha ara mateix, necessitam que hi hagi gent jove que s'hi vulgui ficar de nou, com Nico i Josep, i perquè això passi és imprescindible que hi hagi un accés a la terra amb unes condicions assequibles. Però, ens trobam que, mentre es pugui edificar o sigui susceptible d'edificar o fer xalets a dues quarterades serà..., crec que s'estimaran més que hi hagi xalets, amb aquesta normativa, els propietaris de la terra, que no donar accés a aquests pagesos. I difícilment podran accedir o podran fer aquest relleu gent nova si no es té una terra en propietat, perquè el cost serà assumible.

I també una de les qüestions imprescindibles per a aquest relleu generacional és apostar per a la millora de la qualitat de vida d'aquests pagesos i que hi hagi uns ingressos acords amb

la tasca i el producte que fan. No només parlam de subvencions, sinó que també hi ha d'haver preus justs i, en aquest cas, fa dos anys i mig que en parlam, i des del Govern no s'ha fet gairebé res, perquè tampoc no han fet res en controlar la cadena de valor ni revalorar aquests joves pagesos.

Com que no s'ha fet suficient, les dades reflecteixen que cada dia es jubilen més pagesos, però els que es s'hi fan nous no compensen aquests que es jubilen, i les conseqüències entenem que en molts casos són per la falta de terra accessible per part dels nous pagesos i pageses que volen accedir-hi i que no hi ha uns preus justs.

Tot i així, entenem que aquesta proposició no de llei va encaminada a cercar les solucions adients per garantir aquest relleu, però volíem fer aquests tres incisos, tenint en compte que no només han de ser els fills dels pagesos els que han de fer aquest relleu, sinó que també hi ha d'haver gent nova, perquè si no mai no compensarem la davallada de jubilacions que hi ha quant als pagesos, i això passa per tenir un accés assumible a la terra per part de qui s'hi vol dedicar.

Seguirem defensant totes les propostes que facin que gent com Nico i Josep puguin dur a terme un projecte que no només fa que hi hagi un relleu generacional, sinó que també posa en valor la terra i el producte d'aquí.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, president, bon dia, diputats i diputades. Tots compartim la importància del sector agrari, que proporciona un producte de proximitat i de gran qualitat. Tots compartim que s'han de dedicar tots els esforços necessaris per mantenir la vitalitat del sector agrari, essencial per avançar cap a una societat que valori i consumeixi producte local, i també per avançar cap a la sobirania alimentària. I tots compartim que un dels reptes a aconseguir és fer front a la manca de relleu generacional perquè de cada vegada més es fa més difícil trobar persones que es vulguin dedicar a fer de pagès o de ramader.

Pel que és important que les administracions s'impliquin a millorar la situació i contribueixin per aconseguir que la gent jove es vulgui dedicar al camp, i també que la incorporació de les dones al camp es faci en unes condicions dignes, perquè moltes vegades les dones dins les explotacions agràries s'han considerat com un treballador complementari al pagès, mentre que ja no ho era abans i tampoc no ho és ara, per la qual cosa s'ha de fer una aposta ferma perquè l'accés de les dones al camp sigui real i amb les mateixes condicions i oportunitats.

MÉS per Menorca té molt clar que hem de potenciar el desenvolupament del sector agrari perquè pugui viure del camp. Hem de fer una aposta clara perquè les explotacions agràries siguin viables en treballar al camp i no fer de

restauradors o d'hotelers, com pretén el Govern del PP; perquè els joves vulguin treballar al camp, per protegir especialment la seva petita explotació familiar. Així com també hem de fer una aposta clara per una indústria agroalimentària que sigui viable i sostenible, tot enfocada a aconseguir l'assoliment d'una sobirania alimentària.

Hem de fer que viure del camp sigui viable per atreure el jovent, aquesta viabilitat no pot ser, però, seguir construint en rústic i convertir els llocs en més estades turístiques. Els joves volen viure del camp i fer de pagesos i de ramaders, no de cambrers o de recepcionistes.

I per garantir aquesta viabilitat econòmica de les explotacions, el Govern aposta per les activitats complementàries a la producció d'aliments, tot incrementant el límit de places per a agroestades. Aposta per "turistificar" el camp, quant el sector agrari el que demana és la prioritat dels usos agraris en el sòl rústic i demana protegir aquestes activitats davant d'altres usos impropis, i que se'ls reconegui el paper essencial en la gestió del territori, en la preservació del paisatge i en la generació de valor econòmic, social i cultural del camp.

El fet de viure a un territori insular fa que els costos de producció siguin més cars i, per tant, també el preu del producte final, la qual cosa resta competitivitat als productes agrícoles i ramaders d'aquí, de les nostres illes, pel que hem de potenciar aquest producte local, tant a nivell de la gran distribució com també a nivell del sector turístic, així com en la compra pública de producte local.

I, de fet, des de Menorca, les associacions agràries demanen que també es tenguin en compte la doble insularitat que pateixen, la insularitat, i molt més la doble insularitat, produeixen sobrecosts, un repte també important per poder fer viables les explotacions agràries i que faci que els joves s'hi vulguin dedicar.

Per tant, compartim que el Govern de les Illes Balears i el Govern d'Espanya continuïn fent feina conjuntament per prendre totes les mesures necessàries per facilitar la incorporació dels joves a les explotacions agràries o per facilitar l'accés dels joves al finançament, a la millora d'ofertes formatives i d'assessorament integral, i, per tant, farem un vot favorable al punt 1 i al punt 3.

I també compartim la importància de simplificar tràmits, però la veritat és que ens tenen uns pocs escaldats els del PP, perquè cada vegada que parlam de simplificació administrativa, precisament el que fan és no simplificar, sinó posar més pressió sobre el territori, posar més pressió sobre el rústic, per tant, li demanaria, Sra. Cabrera, si em pogués explicar un poc més, quan diu la necessitat d'efectuar modificacions normatives necessàries per fer més fàcil els traspàs de les explotacions, en quin sentit ho vol dir, perquè, si no, és clar, se'm fa difícil votar-hi a favor, no li donaré un vot contrari, perquè no sé realment en què pensen, si pensen ben igual que simplificar vol dir malmetre el territori, sinó que en aquest cas també vol dir facilitar-ho d'unes maneres que no sé. Per tant, si m'ho pogués explicar un poc més per acabar de decidir el vot.

I respecte de les esmenes presentades pel PSOE, si s'accepten, també tindran el nostre suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol una suspensió o podem continuar. Podem continuar. Idò, pertoca ara la intervenció del grup proposant per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, vull agrair el posicionament, les aportacions del Grup Socialista i totes aquelles explicacions per part dels grups de suport, perquè entenem que, efectivament, és una iniciativa que pretén, té l'esperit d'arribar a acords, és una proposta de sentit comú que, lògicament, vol sumar i vol plantejar al Govern d'Espanya, en aquest cas, i al Govern balear, col·laborar i continuar fent feina per aconseguir millores en el sentit dels tres punts que hem presentat.

He de dir a la Sra. Ramon que el Sr. Nico i Josep és de lloar, m'alegren aquestes iniciatives i esperem que siguin inspiradors també per a altres joves, dones o homes, que vulguin emprendre aquestes iniciatives, sempre amb l'ajuda de l'administració i amb el seu suport que, en definitiva, és l'objectiu d'aquesta iniciativa.

Creiem que les dades parlen per si mateixes, nosaltres recollim a la iniciativa que fa uns anys els joves que s'incorporaven anuals eren 30, en aquests moments, a la iniciativa parlàvem de l'any passat, que eren 110, ara ens trobam en 122, per tant, crec que açò és una dada que parla per si mateixa, en positiu, que dona resultat positiu de les iniciatives que es fan per part del Govern balear.

Quant al tema de MÉS per Menorca, contestar, es fa una afirmació que els joves volen fer de pagesos i de ramaders, i res més. Jo crec que vostè no està en possessió de la veritat absoluta, MÉS per Menorca no sap ni està en possessió de la veritat absoluta, per tant, nosaltres el que hem de donar llibertat i eines als joves i al camp perquè pugui desenvolupar-se, ser competitiu i ser rendible, que és el fet i, a la fi, l'únic que es necessita perquè hi hagi relleu generacional, perquè no es tanquin les finques, perquè la gent, bé sigui fill o no fill de ramader i de pagès, vulgui continuar al camp, i la resta és filosofia que vostès s'obcequen a voler imposar a tothom, quan no es troben, insistesc, en possessió de la veritat en aquest sentit.

Les activitats complementàries són importants precisament per açò, per al patrimoni i per al producte local també, el turisme també és bo per a tot açò.

Al PSOE li vull agrair les iniciatives, les esmenes, el suport. Dos temes: vostès ens parlen de la Llei agrària, aquesta primera esmena, la 18065, no la hi podem acceptar, més que res perquè la llei es troba en procés, s'han acceptat totes les al·legacions,

vostè n'ha fet menció; entrarà al Parlament el projecte de Llei i hi haurà la possibilitat de tots els grups de fer les aportacions i les esmenes de millora a aquesta llei. I vostè sap i els grups saben que el Sr. Simonet, que el Govern, és totalment receptiu en aquest sentit, fa feina conjuntament amb les organitzacions i ho farà i ho fa amb tots els grups.

I la segona, la 18066, tampoc no la hi podem acceptar perquè, diguéssim, seria com acceptar que no tenen un accés directe. Els joves i les dones -que vostès han fet menció de les dones, però no està recollit aquí, a les iniciatives- tenen el mateix dret que qualsevol altra persona de qualsevol altre edat, diguem, per poder formar part d'aquestes organitzacions i tenir la representativitat necessària. També he de dir que les organitzacions són les responsables i són el fil conductor i les representants del sector amb l'administració. Per tant, seria un poc ficar una cosa on no toca.

Simplement, vull recordar, i ja acab, que el Govern continua fent feina en aquest sentit, hi ha una convocatòria d'ajudes per a la incorporació de joves 2025-2026 que va sortir el 28 d'octubre, dotada amb 3,5 milions. També vull remarcar que a la convocatòria del 2023 es van incorporar 122 joves, com hem dit, amb 6,2 milions, i a la convocatòria del 2024 66, amb un pressupost aprovat de 3 milions. De fet, no ha quedat cap jove sense incorporar per falta de pressupost.

I observam també que a les convocatòries del Govern sempre es prima els joves incorporats, però, per exemple, l'INEA 2024 tenen 5 punts de concurrència, 5 punts més per la concurrència, i una ajuda superior d'un 10%. Per tant, crec que hi ha una filosofia important, hi ha una conscienciació important per part del Govern i de tots els grups, en aquest cas, segurament, de tirar endavant i d'empènyer i d'aconseguir millores en aquest sentit.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. M'ha paregut entendre que el Grup Parlamentari MÉS per Menorca volia votació separada.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Sí, per favor, l'1 i el 3 poden anar junts, i el número 2 separat.

EL SR. PRESIDENT:

Perdoni?

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

El punt 1 i el punt 3 poden anar junts, i el 2 per separat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Accepta la votació separada dels punts? Sí.

Idò, passam a votar els punts 1 i 3.

Unanimitat.

I ara passarem a votar el punt 2. Votam.

LA SRA. SECRETÀRIA:

12 vots a favor, 1 en contra.

En conseqüència, queda aprovada...

(Se sent una veu de fons que diu: “una abstenció”)

... 1 abstenció, perdó. 12 vots a favor i 1 abstenció.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 10161/24, relativa a l'impuls del relleu generacional del sector agrari.

2) Proposició no de llei RGE núm. 6009/25, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a Pla d'impuls del vehicle elèctric 2025-2030 a les Illes Balears.

I passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 6009/25, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa al Pla d'impuls del vehicle elèctric 2025-2030 a les Illes Balears. Per la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. Anys enrere un dels principals frens per apostar pel vehicle elèctric era la seva escassa autonomia, però açò ha canviat de forma substancial, avui els models més moderns arriben als 500 o als 600 quilòmetres, cosa que converteix les Illes Balears en un territori ideal per a aquest tipus de mobilitat. Avui el repte ja no és l'autonomia, és la infraestructura, i aquí, a Balears, tenim un problema greu, hi ha una mancança evident de punts de recàrrega i molt dels que hi ha no funcionen o són de càrrega lenta.

Si els usuaris tenen carregador a casa, perfecte, però, si no, es complica un poquet la cosa. Aquesta realitat contrasta amb un mercat en plena expansió, ja que entre gener i setembre d'aquest any s'han venut més d'11.000 vehicles elèctrics i híbrids a les Illes Balears. Això representa gairebé 6 de cada 10 matriculacions. El vehicle elèctric ja no és una opció de futur, és una opció de present, cada vegada més persones el trien com a primera alternativa a l'hora de comprar un cotxe, però es troben davant un dilema: fer una inversió important a llarg termini, sense garanties, d'una infraestructura de càrrega suficient. Aquesta incertesa pot col·lapsar barris i pobles si les vendes augmenten sense un pla previ. Si es duplica el nombre de vehicles elèctrics amb l'estructura actual, el col·lapse seria inevitable.

Segons dades de la Conselleria d'Empresa, el juliol, només el 70% de les 1.300 places de recàrrega estaven operatives, açò implica que més de 350 no funcionaven i, encara pitjor, alguns

punts figuren com a actius al mapa de la MELIB, però, en realitat es troben fora de servei.

La situació encara és més delicada als municipis turístics, on durant l'estiu, els punts de càrrega queden saturats per l'alta afluència de visitants. Necessitam multiplicar-los per fer front a la temporada alta i a l'augment progressiu de residents que opten pel cotxe elèctric. A més, la gran majoria dels més de 1.300 punts de recàrrega públics de les Balears són de baixa potència: menys de 22 quilovats, açò obliga a temps mínims de recàrrega de 3 hores, mínims. Aquesta realitat fa que el vehicle elèctric sigui percebut encara com un segon cotxe per a ús urbà i no com un vehicle principal apte per a qualsevol ús. I aquest és un punt crític, si volem parlar amb seriositat d'electrificació del transport privat, públic i professional.

Per açò, el desplegament de punts de recàrrega d'almenys 150 quilovats és fonamental, en permetre d'aquesta manera recàrregues d'entre 15 i 27 minuts. I hem d'anar més enllà, encara, avui només tenim 18 punts de recàrrega de 250 quilovats o més, que són els que poden oferir una experiència de recàrrega comparable a l'ompliment d'un dipòsit de vehicle convencional. I tenint en compte que la tecnologia actual dels vehicles de bateries, ja es presenta amb potències de càrrega superiors a 100 quilovats i augmentarà ràpidament amb la introducció de nous models, aquest ha de ser el nostre horitzó.

Som a un moment decisiu, la mobilitat elèctrica no només és una necessitat ambiental, per avançar en la descarbonització i complir amb el Pacte Verd Europeu, sinó una oportunitat per a la nostra economia i per a la qualitat de vida dels ciutadans. Per açò, amb aquesta proposició no de llei, instam el Govern de les Illes Balears a actuar, a posar en funcionament els punts actualment inoperatius, a ampliar la infraestructura amb càrrega ràpida, a incentivar l'adquisició de vehicles elèctrics, a electrificar la flota pública, a promoure acords amb empreses, a impulsar la mobilitat compartida, a fer pedagogia i a garantir que tota la infraestructura es nodreixi d'energies renovables.

Tenim l'oportunitat i tenim l'obligació de liderar aquesta transformació per a les Balears, per a la salut del nostre entorn i per una mobilitat del segle XXI, que ja no pot esperar.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. El Grup Parlamentari Popular ha presentat les esmenes RGE núm. 18040 i 18041/25 i, per a la seva defensa, té la paraula el Sr. López, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Moltes gràcies, president. Sra. Riudavets, per mirar l'horitzó del futur, hem de mirar el present i el passat, la realitat és que aquest Govern, quan va entrar, es va trobar que un 36% dels punts de recàrrega no funcionaven: uns ni estaven connectats, uns altres no funcionaven... Aquest govern, per primera vegada -el Govern de Marga Prohens- ha posat en funcionament tot un sistema de revisió i manteniment perquè tots els punts funcionin.

Quant a la MELIB, la nova direcció, el que ha presentat, és un pla seriós de diagnòstic, de manteniment preventiu i operativitat, perquè no torni a passar açò, que tinguem molts de molts punts de recàrrega que no funcionen.

Quant al punt 1, l'acceptarem perquè coincideix amb tot el que nosaltres volem i amb tot el que nosaltres amb aquest govern fem, fem feina perquè cada vegada hi hagi més punts, però no només que hi hagi més punts, que tots els que hi havia també funcionin.

Quant al punt 2, li hem presentat una transacció que, ja que compartim també l'objectiu, ampliar la xarxa de recàrrega, especialment la ràpida, però creiem que és imprescindible ser realistes i responsables. Per açò, li hem dit, perquè es poden posar dates, però les dates són per complir-les. I per açò, quan vostès parlen d'instal·lar punts a zones estratègiques, al Govern Balear obviam dos fets aquí: la majoria del sòl, no és de titularitat autonòmica i hi ha d'haver una coordinació amb totes les institucions, i la capacitat elèctrica no és infinita, que és el gran problema que va haver a unes instal·lacions, que es van posar instal·lacions de recàrrega a bandes on no es podia realment connectar, perquè no hi havia capacitat elèctrica a la zona.

I per açò, el que proposem és un fet que garanteixi la instal·lació dels nous punts, i sempre coordinats amb tots els agents implicats. Aquí la col·laboració tant pública com privada, com amb les distintes administracions, és essencial.

El punt 3, quant a les ajudes i deduccions, vostè sap que els programa Moves del Govern central és un programa burocràtic, que no s'acaba d'executar, i el que aquest govern no vol fer és començar a posar més programes i això, sinó que el que vol és que el que hi hagi, entre tots fer que funcioni molt més àgil i que vagi millor.

Quant al punt 4, renovació de la flota, no la suportarem, per una cosa molt clara: aquest govern ja té un pla intern de renovació de la flota, basat en criteris tècnics i en garantir l'operativitat dels serveis essencials. No volem fer un anunci, sinó que volem una realitat i el que volem és una flota que realment s'adapti a les necessitats.

Quant al punt 5, campanya de sensibilització, la MELIB fa una campanya de sensibilització gran, amb dades públiques, amb mapes, amb actualitzacions, una transparència real, perquè l'usuari d'aquesta xarxa de recàrrega, sàpiga, realment, en l'estat que es troben, tant els llocs de recàrrega, com on n'hi ha i on no n'hi ha.

Quant al punt 6, coincidim, i el Govern aquest ja l'impulsa, que és la col·laboració publicoprivada amb hotels, amb aparcaments, amb centres comercials, amb polígons; és a dir, està clar que si volem que la gent pugui funcionar amb un cotxe elèctric, ha d'estar tothom coordinat.

Quant al punt 7, mobilitat compartida, no hi donam suport perquè ja el mateix mercat dona solucions i no volem fer un intervencionisme en açò.

Quan al punt 8, obligar a tots els punts *que sean autoestablecidos con renovables*, és inviable, és inviable, perquè és tremendament car i alenteix totes les implantacions. Pretendre que tots els punts funcionin sols amb plaques i bateries és desconèixer la realitat tècnica, la prioritat és una xarxa estable, operativa i ben mantinguda, i no fer experiments.

El Govern demostra que la mobilitat elèctrica la impulsa i li importa, però no ven titulars, ho fa en recuperar punts que estaven avariats i que no s'havia fet mai a l'anterior legislatura, amb un pla de manteniment rigorós, que mai no havia existit; coordina amb tots els actors elèctrics per créixer sense improvisació, i col·laboració, com ja he dit, publicoprivada real, no teòrica.

La seva PNL, realment, ens alegra, perquè també és una manera que anem tots junts i també és una manera de reconèixer que la feina que vostès van fer -vostè mateixa va posar el 36%- quan nosaltres vàrem agafar el Govern, no funcionava. I açò és també un reconeixement que les coses es poden fer millor i aquest partit, aquest govern, ho fa.

Per açò votarem a favor del que ja fem, transaccionam el que s'ha de fer...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. López, ha d'anar acabant.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

... millor i rebutjam el que és irreal, duplicat o tècnicament inviable.

Muchas gracias, presidente, disculpe.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies. Sra. Riudavets, començarem dient que donarem suport a la proposició no de llei. Entenem també que una dada que m'ha sorprès ha estat que 6 de cada 10 cotxes que es compren a l'actualitat són híbrids o elèctrics, i amb aquest mateix motiu, crec que és important fer una feina intensa d'actualització, de manteniment i, sobretot, de planificació futura, quant a aquest tipus de mobilitat.

Jo, Sr. López, vostè ha dit: nosaltres hem fet un pla seriós. És clar, jo crec que el pla que hi havia abans no és que no fos seriós, el que passa és que estava adaptat a una realitat concreta, que era a aquell moment, i crec que hi ha hagut una evolució important en aquesta qüestió, i jo, aprofitant que vaig tenir l'experiència de l'inici de la implantació dels punts de càrrega com a batlessa, li explicaré que, és clar, ens vàrem trobar a un moment que el cotxe elèctric va començar a tenir la seva expansió i els ajuntaments varen començar a posar punts de càrrega. Evidentment, cada ajuntament, amb la seva bona fe,

va posar els punts de càrrega que..., bé, demanava una subvenció, si se li donava, ho treia a concurs i s'adjudicava a una empresa concreta.

I en aquest moment, supòs que amb la bona voluntat del Govern de la legislatura passada, es plantegen, bé, tenim que tots els ajuntaments tenen uns punts de càrrega, que pot ser que no siguin ni tan sols de la mateixa empresa, ni tan sols de la mateixa potència, i amb un intent de centralitzar el manteniment i que el Govern tenguí aquesta identificació per actuar, es mira l'estat de tots els punts de càrrega que, evidentment, amb una gestió diferent per part de tots els ajuntaments i, hem de dir que dels ajuntaments de tots els colors, és clar, hi ha punts de càrrega que estan millor, estan pitjor, i això és una feina que també es va fer de detectar quines problemàtiques hi havia i també d'adaptar-se a l'evolució que aquests cotxes elèctrics suposen, perquè no són les mateixes bateries que varen començar, no sé quan varen començar els cotxes..., però diré del 2015, que les bateries que hi ha avui en dia.

I la Sra. Riudavets deia que no és el mateix la càrrega o el temps de càrrega d'un cotxe de fa 15 anys al d'ara mateix, per la qual cosa la tecnologia avança i crec que..., beníssim, si el Govern té un pla seriós, que no vol dir que el d'abans no fos seriós, i que es faci un pla de revisió i de manteniment perquè dins aquest 36% dels punts de càrrega que no funcionaven per ics motius, no crec que sigui per una deixadesa del Govern, sinó perquè eren diferents punts que tenien diferents característiques, ara es pugui fer aquesta feina de centralitzar, que hi hagi un manteniment que, a més, facilita la tasca als ajuntaments. Perquè també ens trobàvem moltes vegades que ens era complicat fer el manteniment, no teníem 24 hores d'aquest manteniment, i els cotxes sí que es carrega amb 24 hores i no tenies accessibilitat, amb el contracte que es... -o amb el conveni, disculpau- que es va signar amb el Govern sí que tenies aquesta opció de tenir un manteniment 24 hores, perquè de vegades sí que podia passar que un cotxe quedava enganxat i no hi havia qui el pogués... en un temps prudencial i que aquesta persona no es quedàs fora el seu vehicle.

Un incís, Sr. López, que he trobat curiós, quan ha dit, crec, que no acceptarien el punt 7 perquè..., per allò de compartir cotxe, si intervenia el mercat. Bé, crec que són fórmules de dir: si qualcú vol compartir cotxe, pot compartir cotxe, el mercat no se'n veu afectat, sinó que són maneres diferents de plantejar la mobilitat sostenible i una d'aquestes és compartir cotxe. Al meu municipi hi ha un grup de XhatsApp que la gent si puja i baixa, i vol..., puja i baixa d'Esporles, si vol compartir cotxe, comparteix cotxe, i crec que amb aquest grup de WhatsApp, el mercat no se'n ressent, però, vaja.

Si més no, nosaltres donarem suport a la proposició no de llei i esperem que totes aquestes iniciatives i aquests plans siguin per millorar la mobilitat, en aquest cas dels vehicles elèctrics. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, president. Com bé deia la Sra. Ramon, la iniciativa d'apostar per una mobilitat sostenible ja va ser començada a la legislatura anterior, en la qual es va fer molta feina i, per tant, no tornaré a repetir el que va viure la Sra. Ramon, que és exactament el que vaig viure jo, també com a batlessa de Ciutadella, amb la posada en marxa de tots aquests punts elèctrics. I, de fet, va ser des dels municipis que es va demanar, precisament, a la MELIB, bé, tot el projecte aquest per poder-ho fer tots a la una, i així no haver de fer cada ajuntament el seu, que no tenia capacitat, per tant, la feina ja es va començar.

Llavors el que s'ha de fer és millorar aquesta feina per part del Govern de les Illes Balears, que és el que ara ho gestiona, com ho vam fer abans quan gestionàvem nosaltres. Perquè ens trobam a un moment en què és evident que el canvi climàtic és una realitat i que les administracions han de fer una aposta ferma per vetllar cap a la transició amb la mobilitat, que sigui sostenible, i també descarbonitzar aquesta mobilitat, i açò implica, per tant, treballar per augmentar l'ús del vehicle elèctric, així com posar a l'abast de la ciutadania les infraestructures necessàries per dur a terme aquesta transició.

Sabem que la primera compra d'un vehicle elèctric no és barata i, per tant, és important que l'administració ajudi a incentivar que la gent en pugui comprar.

Les administracions públiques, per altra banda, són les primeres que han de fer aquesta aposta per aquesta transició i, per tant, són les primeres que han de reduir els seus vehicles públics, que no són elèctrics, per poder així incentivar també la ciutadania i veure que es dona exemple en apostar per aquest tipus de mobilitat. I, a la vegada, evidentment, si hi ha més vehicles elèctrics necessitam més infraestructures de càrrega per poder fer-hi front.

El Consell Insular de Menorca, el 2022, va encarregar el Pla de desenvolupament de la xarxa pública de punts de recàrrega de vehicles elèctrics de Menorca, per preveure quines eren les infraestructures de càrrega necessàries per complir amb les previsions de creixement d'aquesta mobilitat elèctrica en els propers anys. Per tant, senyor..., -senyor..., ai!, no, Jordi Gonza..., anava a dir González, perdoni-, Sr. López, és evident que a la legislatura passada ja s'hi va fer feina, el 2022, el consell insular va fer aquest pla de desenvolupament.

I segons aquest pla, segons aquest estudi diu, que seria necessari instal·lar a Menorca un mínim de 1.300 punts de recàrrega en vuit anys per cobrir la demanda al 2030, i la previsió estimava que al 2030 un 18% del parc total dels vehicles a Menorca seria de vehicle elèctric, per tant, uns 14.000 cotxes, per la qual cosa la infraestructura hauria de créixer i, per tant, s'haurien d'augmentar els punts de recàrrega instal·lats actualment. I el pla establia que al 2030 serien necessaris uns 700 punts de recàrrega públics i tota la resta, un 50% més, els quals haurien de ser assumits pel sector privat.

Per tant, és evident que és necessari incentivar la mobilitat del vehicle elèctric, perquè és important, per tant, que l'administració s'hi involucri, que incentivi la compra i l'ús

d'aquest vehicle elèctric, a la vegada que augmenti i millori les infraestructures relacionades amb aconseguir una bona transició cap a aquesta mobilitat elèctrica sostenible i descarbonitzada.

Pel que MÉS per Menorca farà un vot favorable a la proposta que presenta el PSOE i, si s'accepten les esmenes del PP, també hi donaríem suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Deman si podem continuar. Podem continuar. Idò, té la paraula la Sra. Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. Moltes gràcies pel suport i les intervencions dels grups parlamentaris, igualment al Grup Parlamentari Popular, evidentment.

Sento que s'hagin posat un poquet a la defensiva, perquè aquesta PNL no pretenia ser una crítica a la seva gestió, sinó senzillament una crida per posar el focus allà on avui tenim un repte urgent, que és que l'ús del vehicle elèctric ha crescut de forma exponencial i que les infraestructures no han anat al mateix ritme.

Ho ha explicat molt bé la Sra. Ramon, avui el parc automobilístic elèctric de les nostres illes ha canviat radicalment, ja no parlem d'un ús residual o limitat, i avui en dia hi ha més cotxes, més demanda i sobretot més necessitats tècniques d'aquests vehicles que necessiten carregadors més potents, menys temps d'espera i més fiabilitat.

Vostès han dit que han posat en marxa un sistema de revisió i manteniment, però, segons dades seves, també hi ha més de 350 punts de recàrrega que no són operatius. Tal vegada s'ha d'intensificar aquest sistema de revisió i manteniment perquè siguin operatius tots els que hi ha, ja que n'hi ha poquets, a més d'afegir-ne.

M'ha sorprès especialment que no vulguin aprovar el punt 7, el d'incorporar o promoure models alternatius de mobilitat elèctrica. Potser no coneixen l'exemple de la cooperativa Ecotxe, que funciona aquí a Palma, és una cooperativa de la qual et fas soci i quan necessites desplaçar-te a qualsevol punt de l'illa agafes un cotxe elèctric que tenen als aparcaments públics de Palma. Sí que és cert que, recentment, quan hem parlat amb ells, ens han dit que ja no tenen el suport de l'Ajuntament de Palma per tenir més llocs per tenir els seus vehicles, que ells sí que necessitarien més vehicles elèctrics, perquè tenen una demanda molt elevada, però l'Ajuntament de Palma ja no els dona el suport que se'ls va donar per tenir places i poder deixar els seus cotxes perquè els socis hi puguin accedir, perquè la demanda de cada vegada és més elevada d'aquest model de mobilitat elèctrica compartida i que, de cap manera, no tenen una intervenció del mercat.

Quant al tema de la crítica al sistema de càrrega elèctrica, és que proposam que es faci amb energies renovables i punts

autosuficients, això, precisament, al que ajuda és a l'estabilitat de la demanda i de la infraestructura elèctrica, és justament açò el que cercam, que siguin punts estables que puguin funcionar en qualsevol moment i que tanquis el cercle de la sostenibilitat. De la mateixa manera que aquelles persones que tenen un punt de recàrrega a ca seva, l'ideal és que tinguin instal·lades plaques fotovoltaïques perquè d'aquesta manera el consum siguin mínim i poder carregar el seu cotxe elèctric, si poguéssim fer el mateix amb els punts públics, doncs, tancaríem el cercle de la sostenibilitat i estabilitzaríem la xarxa elèctrica dels nostres municipis.

Quant al punt 4, d'establir un pla per substituir progressivament els vehicles públics per models elèctrics, no és canviar-los immediatament, és fer una progressió a mesura que es necessitin. Això pretenia ser un pla fins al 2030, que evidentment no sabem qui l'haurà d'executar, potser som nosaltres els que haurem d'executar aquest pla. Però el que sí sabem és que si no començam a planificar ara, arribarem tard, i no podem fallar, no es tracta de qui governa, sinó de com hem de garantir una mobilitat més sostenible i funcional per a la ciutadania.

Moltes gràcies. Acceptaré les esmenes.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. Qualque grup demana votació separada?

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

El Grupo Popular pide votación de los puntos 1, 2, 6 y 9, por una parte, y 3, 4, 5, 7 y 8, por otra. El 9 ho dic a una de les esmenes d'addició, jo li he posat, si la Sra. Lletrada hi està conforme, l'he posat amb el número 9, com a punt 9. Hi està conforme vostè, Sra. Lletrada? D'acord.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

I el punt aquest nou estaria votat per separat, votat amb la..., o sigui 1, 2, 6 i 9 i 3, 4, 5, 7, 8 i 9.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

No, no, 1, 2, 6 i 9, el 9 aquest és el nou punt.

EL SR. PRESIDENT:

Vale.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

I després els 3, 4, 5, 7 i 8 a l'altra votació.

EL SR. PRESIDENT:

Accepta el Partit Socialista la votació separada?

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Idò, passarem a la votació del primer grup: 1, 2, 6 i 9, amb l'esmena...

(Remor de veus)

Votam.

12 vots a favor, 1 en contra.

I ara votarem el grup dels 3, 4, 5, 7 i 8. Votam.

6 vots a favor, 7 en contra.

En conseqüència, queda parcialment aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 6009/25.

I sense haver-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS